

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 6

ДОСЛІДЖЕННЯ РЕКУРЕНТНИХ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ

Мета: використовуючи спеціалізовані бібліотеки та мову програмування Python навчитися дослідити деякі типи нейронних мереж.

Хід роботи:

Завдання 2.1. Ознайомлення з Рекурентними нейронними мережами

Лістинг програми:

```
import numpy as np
import random

from rnn import RNN
from data import train_data, test_data

# Створити словник
vocab = list(set([w for text in train_data.keys() for w in text.split(' ')]))
vocab_size = len(vocab)
print('%d unique words found' % vocab_size)

# Призначити індекс кожному слову
word_to_idx = { w: i for i, w in enumerate(vocab) }
idx_to_word = { i: w for i, w in enumerate(vocab) }
print(word_to_idx['good'])
print(idx_to_word[0])

def createInputs(text):
    '''
    Повертає масив унітарних векторів які представляють слова у введеному рядку тек-
    сту
    - текст є рядком string
    - Унітарний вектор має форму (vocab_size, 1)
    '''

    inputs = []
    for w in text.split(' '):
        v = np.zeros((vocab_size, 1))
        v[word_to_idx[w]] = 1
        inputs.append(v)
    return inputs

def softmax(xs):
    # Застосування функції Softmax для вхідного масиву
    return np.exp(xs) / sum(np.exp(xs))
```

					ДУ «Житомирська політехніка».23.121.05.000 – Лр6			
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата				
Розроб.		Дубинченко Б.М.			Звіт з лабораторної роботи		Лім.	Арк.
Перевір.		Іванов Д.А.						1
Керівник								8
Н. контр.							ФІКТ Гр. ІПЗ-20-4[1]	
Зав. каф.								

```

# Ініціалізація нашої рекурентної нейронної мережі RNN
rnn = RNN(vocab_size, 2)

inputs = createInputs('i am very good')
out, h = rnn.forward(inputs)
probs = softmax(out)
print(probs) # [[0.50000095], [0.49999905]]

def processData(data, backprop=True):
    """
    Повернення втрат RNN і точності для даних
    - дані подані як словник, що відображує текст як True або False.
    - backprop визначає, чи потрібно використовувати зворотне розподілення
    """
    items = list(data.items())
    random.shuffle(items)

    loss = 0
    num_correct = 0

    for x, y in items:
        inputs = createInputs(x)
        target = int(y)

        # Пряме розподілення
        out, _ = rnn.forward(inputs)
        probs = softmax(out)

        # Обчислення втрат / точності
        loss -= np.log(probs[target])
        num_correct += int(np.argmax(probs) == target)

    if backprop:
        # Створення dL/dy
        d_L_d_y = probs
        d_L_d_y[target] -= 1

        # Зворотне розподілення
        rnn.backprop(d_L_d_y)

    return loss / len(data), num_correct / len(data)

# Цикл тренування
for epoch in range(1000):
    train_loss, train_acc = processData(train_data)

    if epoch % 100 == 99:
        print('--- Epoch %d' % (epoch + 1))
        print('Train:\tLoss %.3f | Accuracy: %.3f' % (train_loss, train_acc))

        test_loss, test_acc = processData(test_data, backprop=False)
        print('Test:\tLoss %.3f | Accuracy: %.3f' % (test_loss, test_acc))

```

Результат виконання завдання:

		Дубинченко Б.М.			ДУ «Житомирська політехніка».23.121.05.000 – Лр6	Арк.
		Іванов Д.А.				
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		2

```

16
right
[[0.50000723]
 [0.49999277]]
--- Epoch 100
Train:  Loss 0.690 | Accuracy: 0.552
Test:   Loss 0.696 | Accuracy: 0.500
--- Epoch 200
Train:  Loss 0.674 | Accuracy: 0.638
Test:   Loss 0.725 | Accuracy: 0.500
--- Epoch 300
Train:  Loss 0.640 | Accuracy: 0.672
Test:   Loss 0.730 | Accuracy: 0.500
--- Epoch 400
Train:  Loss 0.425 | Accuracy: 0.810
Test:   Loss 0.570 | Accuracy: 0.700
--- Epoch 500
Train:  Loss 0.271 | Accuracy: 0.931
Test:   Loss 0.674 | Accuracy: 0.550
--- Epoch 600
Train:  Loss 0.154 | Accuracy: 0.931
Test:   Loss 0.823 | Accuracy: 0.700
--- Epoch 700
Train:  Loss 0.012 | Accuracy: 1.000
Test:   Loss 0.293 | Accuracy: 0.850
--- Epoch 800
Train:  Loss 0.005 | Accuracy: 1.000
Test:   Loss 0.235 | Accuracy: 0.900
--- Epoch 900
Train:  Loss 0.003 | Accuracy: 1.000
Test:   Loss 0.233 | Accuracy: 0.950
--- Epoch 1000
Train:  Loss 0.002 | Accuracy: 1.000
Test:   Loss 0.233 | Accuracy: 0.950

```

Рис. 6.1 Результат виконання завдання

Завдання 2.2. Дослідження рекурентної нейронної мережі Елмана
(Elman Recurrent network (newelm))

Лістинг програми:

```

import neurolab as nl
import numpy as np

```

		Дубинченко Б.М.			ДУ «Житомирська політехніка».23.121.05.000 – Лр6	Арк.
		Іванов Д.А.				3
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

import matplotlib.pyplot as plt

# Створення моголей сигналу для навчання
i1 = np.sin(np.arange(0, 20))
i2 = np.sin(np.arange(0, 20)) * 2

t1 = np.ones([1, 20])
t2 = np.ones([1, 20]) * 2

input = np.array([i1, i2, i1, i2]).reshape(20 * 4, 1)
target = np.array([t1, t2, t1, t2]).reshape(20 * 4, 1)

# Створення мережі з 2 прошарками
net = nl.net.newelm([[-2, 2]], [10, 1], [nl.trans.TanSig(), nl.trans.PureLin()])

# Ініціалізуйте початкові функції вагів
net.layers[0].initf = nl.init.InitRand([-0.1, 0.1], 'wb')
net.layers[1].initf = nl.init.InitRand([-0.1, 0.1], 'wb')
net.init()

# Тренування мережі
error = net.train(input, target, epochs=500, show=100, goal=0.01)
# Запустіть мережу
output = net.sim(input)

# Побудова графіків
plt.subplot(211)
plt.plot(error)
plt.xlabel('Epoch number')
plt.ylabel('Train error (default MSE)')

plt.subplot(212)
plt.plot(target.reshape(80))
plt.plot(output.reshape(80))
plt.legend(['train target', 'net output'])
plt.show()

```

Результат виконання завдання:

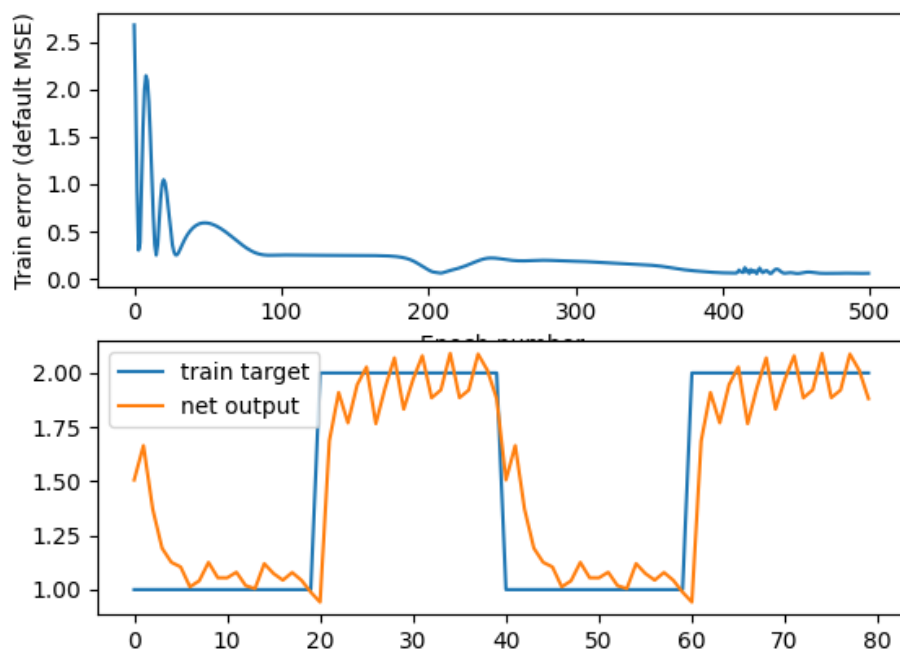

Рис. 6.2 Результат виконання завдання

		Дубинченко Б.М.			ДУ «Житомирська політехніка».23.121.05.000 – Лр6	Арк.
		Іванов Д.А.				4
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```
Epoch: 100; Error: 0.25225388239729485;
Epoch: 200; Error: 0.10392224077372329;
Epoch: 300; Error: 0.18637543388811334;
Epoch: 400; Error: 0.0650986921196602;
Epoch: 500; Error: 0.060170289958326226;
The maximum number of train epochs is reached
```

Рис. 6.3 Результат виконання завдання

Завдання 2.3. Дослідження нейронної мережі Хемінга (Hemming Recurrent network)

Лістинг програми:

```
import numpy as np
import neurolab as nl

target = [[-1, 1, -1, -1, 1, -1, -1, 1, -1],
          [1, 1, 1, 1, -1, 1, 1, -1, 1],
          [1, -1, 1, 1, 1, 1, 1, -1, 1],
          [1, 1, 1, 1, -1, -1, 1, -1, -1],
          [-1, -1, -1, -1, 1, -1, -1, -1, -1]]

input = [[-1, -1, 1, 1, 1, 1, 1, -1, 1],
         [-1, -1, 1, -1, 1, -1, -1, -1, -1],
         [-1, -1, -1, -1, 1, -1, -1, 1, -1]]

# Створення та тренування нейромережі
net = nl.net.newhem(target)

output = net.sim(target)
print("Test on train samples (must be [0, 1, 2, 3, 4])")
print(np.argmax(output, axis=0))

output = net.sim([input[0]])
print("Outputs on recurent cycle:")
print(np.array(net.layers[1].outs))

output = net.sim(input)
print("Outputs on test sample:")
print(output)
```

Результат виконання завдання:

		Дубинченко Б.М.			ДУ «Житомирська політехніка».23.121.05.000 – Лр6	Арк.
		Іванов Д.А.				5
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

Test on train samples (must be [0, 1, 2, 3, 4])
[0 1 2 3 4]
Outputs on recurrent cycle:
[[0.      0.24    0.48    0.      0.      ]
 [0.      0.144   0.432   0.      0.      ]
 [0.      0.0576  0.4032  0.      0.      ]
 [0.      0.      0.39168 0.      0.      ]]
Outputs on test sample:
[[0.      0.      0.39168 0.      0.      ]
 [0.      0.      0.      0.      0.39168 ]
 [0.07516193 0.      0.      0.      0.07516193]]

```

Рис. 6.4 Результат виконання завдання

Завдання 2.4. Дослідження рекурентної нейронної мережі Хопфілда Hopfield Recurrent network (newhop)

Лістинг програми:

```

import numpy as np
import neurolab as nl

target = [[1, 0, 0, 0, 1,
           1, 1, 0, 0, 1,
           1, 0, 1, 0, 1,
           1, 0, 0, 1, 1,
           1, 0, 0, 0, 1],
          [1, 1, 1, 1, 1,
           1, 0, 0, 0, 0,
           1, 1, 1, 1, 1,
           1, 0, 0, 0, 0,
           1, 1, 1, 1, 1],
          [1, 1, 1, 1, 0,
           1, 0, 0, 0, 1,
           1, 1, 1, 1, 0,
           1, 0, 0, 1, 0,
           1, 0, 0, 0, 1],
          [0, 1, 1, 1, 0,
           1, 0, 0, 0, 1,
           1, 0, 0, 0, 1,
           1, 0, 0, 0, 1,
           0, 1, 1, 1, 0]]

chars = ['N', 'E', 'R', 'O']
target = np.asfarray(target)
target[target == 0] = -1

# Create and train network
net = nl.net.newhop(target)

output = net.sim(target)
print("Test on train samples:")
for i in range(len(target)):
    print(chars[i], (output[i] == target[i]).all())

print("\nTest on defaced N:")

```

		Дубинченко Б.М.			ДУ «Житомирська політехніка».23.121.05.000 – Лр6	Арк.
		Іванов Д.А.				6
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```
test = np.asfarray([0, 0, 0, 0, 0,
                    1, 1, 0, 0, 1,
                    1, 1, 0, 0, 1,
                    1, 0, 1, 1, 1,
                    0, 0, 0, 1, 1])
test[test == 0] = -1
out = net.sim([test])
print((out[0] == target[0]).all(), 'Sim. steps', len(net.layers[0].outs))
```

Результат виконання завдання:

```
Test on train samples:
N True
E True
R True
O True

Test on defaced N:
True Sim. steps 2
```

Рис. 6.5 Результат виконання завдання

Завдання 2.5. Дослідження рекурентної нейронної мережі Хопфілда для ва-
ших персональних даних

Лістинг програми:

```
import numpy as np
import neurolab as nl

target = [[1, 1, 1, 1, 0,
            1, 0, 0, 0, 1,
            1, 0, 0, 0, 1,
            1, 0, 0, 0, 1,
            1, 1, 1, 1, 0],
          [1, 1, 1, 1, 0,
            1, 0, 0, 0, 1,
            1, 1, 1, 1, 0,
            1, 0, 0, 0, 1,
            1, 1, 1, 1, 0],
          [1, 0, 0, 0, 1,
            1, 1, 0, 1, 1,
            1, 0, 1, 0, 1,
            1, 0, 0, 0, 1,
            1, 0, 0, 0, 1]]

chars = ['D', 'B', 'M']
target = np.asfarray(target)
target[target == 0] = -1

# Create and train network
net = nl.net.newhop(target)

output = net.sim(target)
print("Test on train samples:")
for i in range(len(target)):
    print(chars[i], (output[i] == target[i]).all())
```

		Дубинченко Б.М.			ДУ «Житомирська політехніка».23.121.05.000 – Лр6	Арк.
		Іванов Д.А.				7
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```
print("\nTest on defaced D:")
test = np.asfarray([1, 1, 1, 1, 0,
                    1, 1, 0, 1, 1,
                    1, 0, 1, 0, 1,
                    1, 0, 0, 0, 1,
                    1, 1, 1, 1, 1])
test[test == 0] = -1
out = net.sim([test])
print((out[0] == target[0]).all(), 'Sim. steps', len(net.layers[0].outs))
```

Результат виконання завдання:

```
Test on train samples:
D True
B True
M True

Test on defaced D:|
True Sim. steps 2
```

Рис. 6.6 Результат виконання завдання

Посилання на GitHub: https://github.com/BogdanStelmah/Basics-of-AI_labs

Висновок: На даній лабораторній роботі ми використовуючи спеціалізовані бібліотеки та мову програмування Python навчилися дослідити деякі типи нейронних мереж.

		Дубинченко Б.М.			ДУ «Житомирська політехніка».23.121.05.000 – Лр6	Арк.
		Іванов Д.А.				8
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		